

Handläggare
Cecilia Forslund

Datum
2011-09-20

Sekretessklass
Öppen

Ansvarig/godkänd
Caj Rönnbäck

Dokumentnummer

Revision
1.0

Bilaga 1

Översiktsplanering och utveckling i Uppsala läns kommuner och grannlän

Innehåll

Uppsala län	2
Uppsala kommun.....	2
Enköpings kommun.....	4
Heby kommun	6
Håbo kommun.....	7
Knivsta kommun	8
Tierps kommun.....	11
Älvkarleby kommun.....	12
Östhammars kommun	13
Grannlän	15
Stockholms län.....	15
Västmanlands län.....	16
Södermanlands län.....	16
Gävleborgs län	16

Handläggare	Datum	Sekretessklass
Cecilia Forslund	2011-09-20	Öppen
Ansvarig/godkänd	Dokumentnummer	Revision
Caj Rönnbäck		1.0

Uppsala län

Uppsala kommun

Översiktsplanering och befolkningsutveckling

Uppsala kommuns översiktsplan antogs till sommaren 2010 och inbegriper stad, landsbygd och trafik. Planen tar sikte på år 2030. De mindre tätorternas utvecklingsriktning angavs i översiktsplanen från 2006. Fördjupad översiktsplan för Funbo-området vann laga kraft under 2011 och en utställningshandling för Storvreta finns ute under sommaren 2011.

Förtätning i strategiska områden som väver ihop befintlig struktur och etablering av vissa nya, större utvecklingsområden är inriktningen för staden. Utpekade stråk, lokala kärnor och bytespunkter är prioriterade områden för ny bebyggelse. Stråken längs väg 288 och 282 fram till Almunge pekas ut som lämpliga för mer omfattande bostadsbyggande utanför tätort. Kommunen ser ett behov av över 1000 nya bostäder per år fram till 2030 och håller en sammanlagd planberedskap på 1500 nya bostäder per år.

Sävja-Bergsbrunna föreslås förtätning i sammanlänkande syfte, efter vidare utredning. Den önskade tågstationen blir inte till innan 2020, men i ett längre perspektiv är tanken att området ska utvecklas och växa ihop med innerstaden.

Vänge och Järlåsa väster om Uppsala ligger utmed Dalabanan och kan i framtiden få pendeltågsuppehåll. En fördjupad översiktsplan tas i första hand fram för Vänge, för att kunna ge utrymme åt omfattande bostadsbebyggelse. Bälunge och Lövstalöt har vuxit under senare år, nuvarande VA-kapacitet begränsar dock ytterligare expansion. Flytten av E4 gör förtätning möjlig i Björklinge, större utredningsområden för bostäder finns också utpekade.

Utställningshandlingen för Storvreta tätort ger utrymme för upp till 1900 nya bostäder och en flytt av tågstationen i anslutning till tillkommande bebyggelse i söder. I Vattholma och Skyttorp finns utrymme i stationsnära lägen.

Jälla i stråket längs väg 288 expanderar med upp till 700 nya bostäder samt en skola. I Gåvsta en bit in från vägen i samma stråk, pågår också viss exploatering. Strax öster om Uppsala har Skölsta vuxit fram och väntas växa mycket i nära framtid.

Fördjupad översiktsplan för Funbo-området längs väg 282 innebär större utbyggnadsområden kring Bärby och Gunsta och ett utredningsområde för mer sparsam bebyggelse i Marielund. Länna och Almunge i samma stråk kan växa om VA ordnas, vilket planeras inom de närmsta tre åren.

Inne i Uppsala stad pågår utveckling av verksamhetsområden i Boländerna och Börjetull (Librobäck) och detaljplanearbete pågår för vidare utveckling av

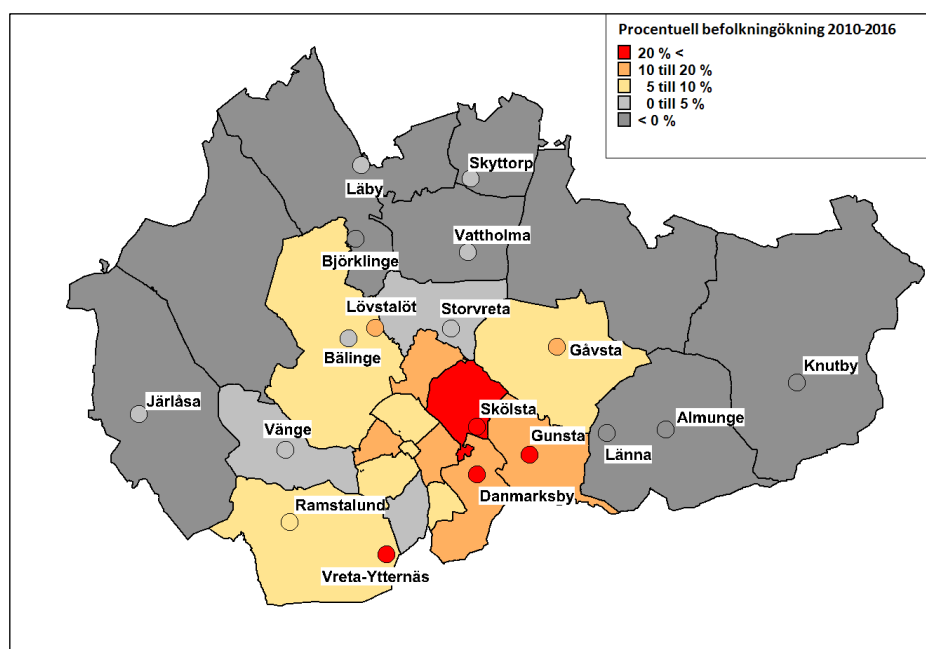
Handläggare	Datum	Sekretessklass
Cecilia Forslund	2011-09-20	Öppen
Ansvarig/godkänd	Dokumentnummer	Revision
Caj Rönnbäck		1.0

Fyrislund. Även söder om Boländerna finns plats för etablering av ytkrävande verksamheter. I nordvästra staden föreslås också ett större område för utveckling av verksamheter. Här ligger Ärna flygplats, idag militärt område men utpekad som möjlig framtida civilflygplats.

Vid Forsamotet, en ny trafikplats längs E4 norrut, kan näringsverksamhet av olika slag komma att etableras, likaså kring den nya infarten i väst (väg 55). En bit söder om Storvreta, vid trafikplats Fullerö, planeras storskaligt för externhandel, temapark och idrottsanläggning.

Den senaste befolkningsprognosen från Uppsala kommun¹ ger 12 % respektive 22,5 % ökning fram till 2020 och 2030.

Uppsala kommun har också en detaljerad prognos över områden fram till 2016. Denna baserar sig på kommunens pågående bostadsplanering och visar stora ökningar inne i Uppsala stad och i omlandet framförallt öster om tätorten, se illustration nedan.

Figur: Befolkningsutvecklingen i Uppsala kommun 2010-2016. Källa: GPF 2011, Uppsala kommun. Egen bearbetning.

Näringsliv

Uppsala kommunen är stor inom Life science och energirelaterade verksamheter är på frammarsch. Akademiska sjukhuset, tillsammans med universitetens omfattande forskning är givetvis bidragande faktorer för tillväxt inom moderna näringar. Stråket mellan Stockholm och Uppsala huserar många

¹Uppsala kommun GPF, juni 2011

Handläggare
 Cecilia Forslund

 Datum
 2011-09-20

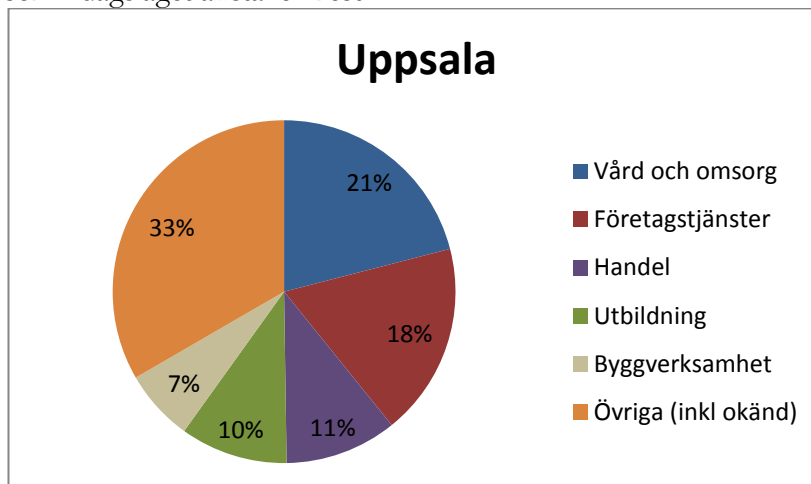
 Sekretessklass
 Öppen

 Ansvarig/godkänd
 Caj Rönnbäck

Dokumentnummer

 Revision
 1.0

bioteknikföretag. Vård och omsorg och företagstjänster är de näringsgrenar som i dagsläget anställer flest.

Figur: De fem största näringsgrenarna i Uppsala kommun, 2008. Källa: SCB

Enköpings kommun

Översiktsplanering och befolkningsutveckling

Enköpings tätort har en fördjupad översiktsplan från 2009, med sikte på år 2030. Den gällande kommunövergripande planen är från 2000 och siktar på år 2020. Programsamråd för en ny översiktsplan avslutades under hösten 2010 och samrådsförslag väntas vara framtaget i slutet av 2011. Tätorterna Örsundsbro, Grillby och Hummelsta har fördjupade översiktsplaner från mitten av 1990-talet.

Kommunen har i den fördjupande översiktsplanen för Enköpings tätort en arbetsinriktning om cirka 250 nya bostäder per år för perioden 2015-2030. Tätorten planeras expandera mot Mälaren söderöver och växa ihop med Bredsand och Haga, samt i öst-västlig riktning. I dagsläget planeras bostadsbyggande i större skala bland annat strax norr om järnvägsstationen. Förutom i- och angränsande till Enköpings tätort växer befolkningen idag utspjutt på landsbygden. I statistiken från 2010 har kommunen också fått en ny tätort sydöst om Enköping.

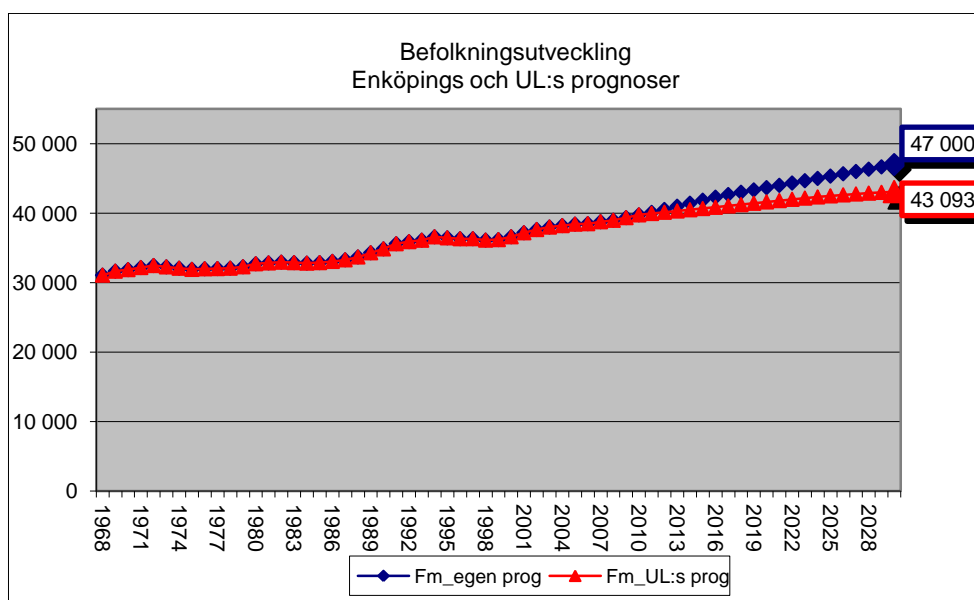
Det finns tillgänglig mark i de mindre tätorterna, men efterfrågan är generellt låg men med en stabil befolkning. Örsundsbro har dock vuxit på senare år. Grillby hade en positiv tillväxt under första halvan av 2000-talet och planlagd mark för bostäder finns i sydväst, men utbyggnaden har avstannat. I och med omdragning av E18 har trafiken genom Hummelsta (som varit en av länets absolut hårdast trafikerade vägavsnitt), minskat kraftigt. Med den tyngre trafiken försvinner också en del av kollektivtrafiken.

I norra delarna av Enköpings tätort planeras för nya och utökade verksamhetsområden, framförallt yrkrävande verksamheter som logistik. Strax

Handläggare	Datum	Sekretessklass
Cecilia Forslund	2011-09-20	Öppen
Ansvarig/godkänd	Dokumentnummer	Revision
Caj Rönnbäck		1.0

söder om järnvägen, öster om tätorten planeras en kombiterminal som innebär många nya arbetstillfällen. Omfattande plan för motorbana med kringverksamheter i Härkeberga nordöst om Enköping har arbetats på under en längre tid. För hela kommunen är en framtida järnväg Enköping - Uppsala intressant och uppehåll i Örsundsbro är en ytterligare utvecklingschans för orten.

Enköpings befolkningsprognos visar en ökning som är dubbelt så stor som i UL:s prognos från SCB. Kommunen spår nästan 10 % ökning fram till 2020 och dryga 18 % till 2030.

Figur: SCB:s (UL:s) prognos i jämförelse med Enköpings egen. Källa: Enköpings kommun.

Kommunen har även delgivit den fördelning på tätorter och omland som gjorts för åren 2011-2019. Applicerad på SCB-prognosen för 2030 syns en minskning i Örsundsbro, Fjärdhundras och Hummelstas omland, liksom i Hummelsta- och Fjärdhundra tätorter. Örsundsbro tätort väntas däremot växa. Enköpings tätort och omland ökar kraftigt, även Grillby med omland ökar. Omlandet kring Lillkyrka växer medan de mindre tätorterna söder om Enköping står still.

Näringsliv

Antalet företag och arbetstillfällen i kommunen ökar. Kommunen och försvarsmakten är de största arbetsgivarna, med bland annat Enköpings lasarett och ledningsregementet som stora arbetsplatser. Andra stora företag är t ex AGA Gas och Lantmännen.

Handläggare
Cecilia Forslund

Datum
2011-09-20

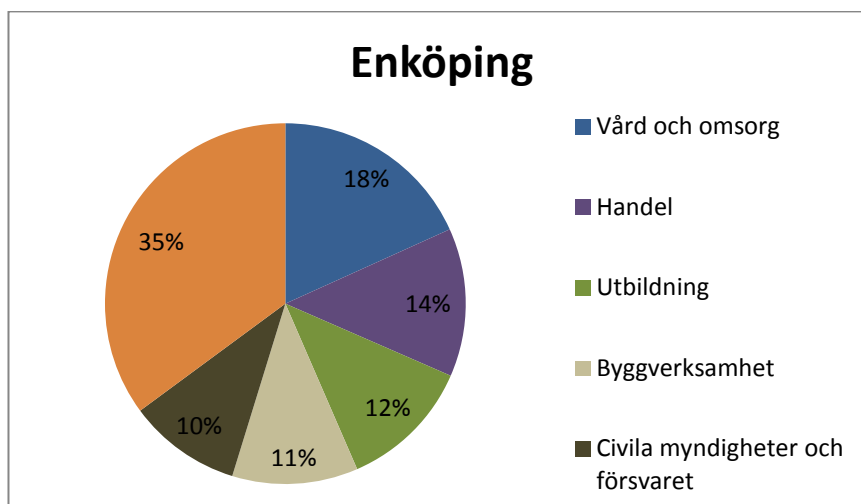
Sekretessklass
Öppen

Ansvarig/godkänd
Caj Rönnbäck

Dokumentnummer

Revision
1.0

Vård och omsorg utgör de två största näringsgrenarna sett till antal anställda av dagbefolkningen. Noterbart är att areella näringar anställer relativt sett dubbelt så många som i länet och riket.

Figur: De fem största näringsgrenarna i Enköpings kommun, 2008. Källa: SCB

Heby kommun

Översiktsplanering och befolkningsutveckling

Arbete med en ny översiktsplan pågår, gällande plan är från 1991. En fördjupad översiktsplan för Morgongåva antogs under 2010. För området kring Julmyra antogs en fördjupad plan år 2007, med inriktning på boende och verksamhet med häst.

Efter en längre period med mycket litet byggande har de senaste åren närmare hundralet nya lägenheter i flerbostadshus byggts i Morgongåva, Östervåla, Harbo och Heby. Småhusbyggande är mer spritt på både landsbygd och i tätorter. Den minskande befolkningstrend som setts under ett antal år vände under 2010 och en ökning förväntas de närmaste åren.

Arbete för en bredare centrumutveckling i Heby tätort har initierats. Övriga orter är lokala servicecentra som präglas av sina lokala industriföretag.

Näringsliv

Verksamheter i kommunen inkluderar Morgongåva företagspark med bland annat boklager för internethandel och lågprisvaruhus. Här finns också planer på utveckling av ett verksamhetsområde med servicefunktioner. Över 200 personer arbetar i företagsparken idag, mestadels kvinnor och ungdomar.

De traditionella näringarna i kommunen är industri och jordbruk. Idag finns många småföretag framförallt inom bygg och transport. Beräknat på andelen förvärvsarbetande är vård och omsorg, tillverkning, byggverksamhet och handel de största näringsgrenarna.

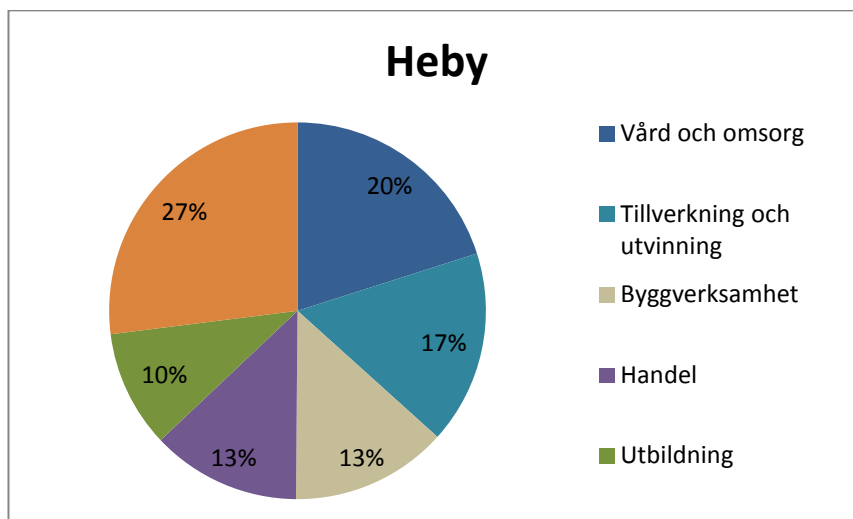
Handläggare
 Cecilia Forslund

 Datum
 2011-09-20

 Sekretessklass
 Öppen

 Ansvarig/godkänd
 Caj Rönnbäck

Dokumentnummer

 Revision
 1.0

Figur: De fem största näringsgrenarna i Heby kommun, 2008. Källa: SCB

Håbo kommun

Översiktsplanering och befolkningsutveckling

Kommunen har en översiktsplan antagen år 2006 som anger ett tidsperspektiv på 25 år. För Bålsta tätort finns en fördjupad plan antagen under andra halvan av 2010, också med ett tidsperspektiv på 25 år.

Inflyttningen till kommunen är beroende av bostadsbyggandet och särskilt byggandet av småhus. Samtidigt behövs byggande av lägenheter i flerfamiljshus för att möjliggöra boendekarriärer och hindra utflyttning. Bostadsproduktionen behöver också bli mer jämn då den styr inflyttningen av barnfamiljer och med det antalet barn i skolåldern. En riktlinje på 150 bostäder per år anges i översiktsplanen.

Framtida bostadsbyggande sker främst i Bålsta, idag en spridd tätort. I dagsläget finns mycket mark i kommunal ägo som är i olika planeringsfaser. Framtagande av detaljplaneprogram för centrumutveckling har också påbörjats. Bålsta som "sista utpost" före Arlanda för resenärer österifrån är en egenskap som bättre kan tas tillvara.

Småorterna och till mindre del landsbygden kompletterar med bebyggelse utefter befintliga stråk av vägar, kollektivtrafik och VA. Kivinge och vissa platser mellan Söderskogen och Slottskogen, samt Erikslund anges i översiktsplanen som områden lämpliga för ny bebyggelse. Även i Krägga finns detaljplanlagd mark för bostäder och tätorten växer söderut.

Kommunens kommersiella service är i princip koncentrerad till Bålsta och sällanvaruhandel sker i Stockholm eller Enköping. Etablering av verksamheter

Bilaga till samrådshandling UL2011/172

Handläggare Cecilia Forslund	Datum 2011-09-20	Sekretessklass Öppen
Ansvarig/godkänd Caj Rönnbäck	Dokumentnummer	Revision 1.0

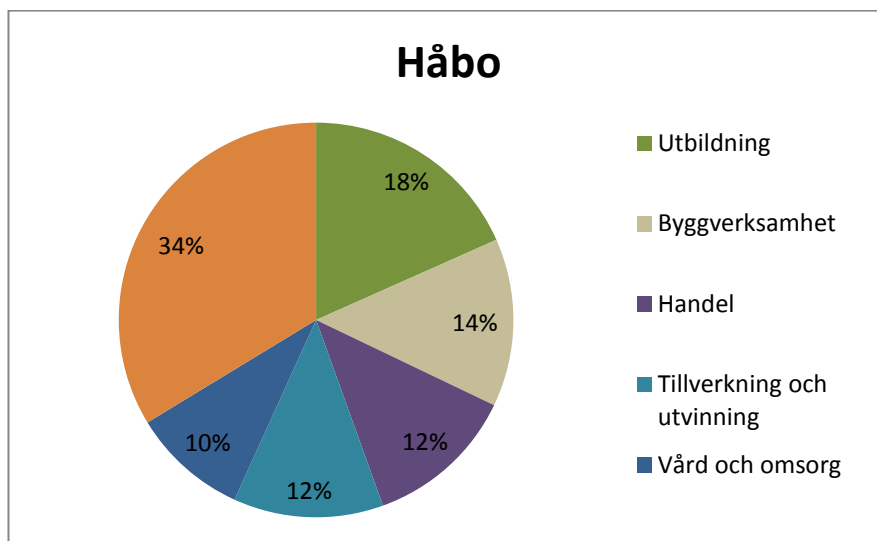
pågår i skyltlägen längs E18 och vid infarten till Bålsta finns planer på en skidarena av internationella mått.

Översiktsplanen för Håbo kommun fördelar kommande befolkningstillväxt över tre generella områden: 75 % till Bålsta med omland, 15 % till Övergran och Krägga samt cirka 10 % till Skoklosterhalvön. Översiktsplanens mediumalternativ anger 22 750 invånare år 2020 och 25 250 år 2030. Denna framskrivning har 2004 som basår, men beräknat på 2010 år befolkning innebär det en ökning om nästan 30 % till 2030. Värt att påpeka att antagandet om befolkningstillväxt till år 2010 även i mediumalternativet låg för högt. Den fördjupande översiktsplanen för Bålsta från år 2010 dimensioneras ändå för upp till 25 000 invånare bara i Bålsta år 2035.

En fördelning av SCB-prognosen över de tre områdena ger en ökning med cirka 150 personer för Skoklosterhalvön, drygt 200 personer till området kring Övergran och Krägga, samt knappa 1100 personer i Bålsta tätort med omland.

Näringsliv

Utöver den storskaliga utpendlingen till Stockholms län är 80 % av kommunens egna arbetstillfällen och lika stor del av den förvärvsarbetande befolkningen koncentrerade till Bålsta. I och kring Skokloster, Krägga/Stämmsvik, liksom på Biskops Arnö med sin folkhögskola finns mindre agglomerationer av arbetstillfällen. Utbildning, byggverksamhet, handel och tillverkning anställer flest.

Figur: De fem största näringsgrenarna i Håbo kommun, 2008. Källa: SCB

Knivsta kommun

Översiktsplanering och befolkningsutveckling

Knivsta har en kommunövergripande översiktsplan antagen år 2006, med 2020 som tidshorisont. Arbeta med en ny översiktsplan startar till årsskiftet. För

Bilaga till samrådshandling UL2011/172

Handläggare	Datum	Sekretessklass
Cecilia Forslund	2011-09-20	Öppen
Ansvarig/godkänd	Dokumentnummer	Revision
Caj Rönnbäck		1.0

Knivsta och Alsike tätorter har förslag till fördjupad översiktsplan som var ute på samråd 2008-2009 omarbetats till en utställningshandling som är ute under hösten 2011.

Förutom för att hantera önskad inflyttning behövs bostäder för en åldrande befolkning. Sammanlagt 2000-4500 bostäder fram till år 2020 ges utrymme i översiktsplanen, de allra flesta i Alsike och Knivsta. En stor del av kommunens yta ligger inom Arlandas influensområde och riskerar i förlängningen vikande underlag för service och kommunikationer.

Sydväst om stationen i Knivsta ligger ett kommande stort utbyggnadsområde för blandbebyggelse. Sågenområdet mitt i centrum har nyligen köpts tillbaka av kommunen och här planeras för handel, skola och bostäder. I Alsike pågår utbyggnad i Boängsåsen i sydöst, detaljplan för över 200 villor och 160 lägenheter i radhus finns. På landsbygden finns ett utvecklingsområde för hundratalet bostäder vid Spakbacken längs väg 77. Ett stort utredningsområde för sjönära boende vid Mälaren finns också men är i dagsläget inte aktuellt.

Översiktsplanen tar upp områden som rymmer arbetstillfällen i ungefär samma omfattning som antalet nya bostäder. AR, Knivsta företagspark, är ett område för kontor och lättare tillverkning med idag ca 50 företag. Platser för företagsetablering mer centralt finns bland annat i sågenområdet i Knivsta, då blandat med bostäder och service. I östra kommundelen återfinns områden lämpliga för störande och utrymmeskrävande verksamheter.

Knivsta kommun har tagit fram en befolkningsprognos som visar en 25-procentig ökning till år 2020 och en ökning av befolkningen med över 40 procent fram till 2030. Fördelningar över tätort och landsbygd för åren fram till 2020 visar på en kraftig tillväxt, cirka 40 % vardera, i Alsike och på landsbygden väster om järnvägen och 20 % befolkningsökning i Knivsta tätort och på landsbygden öster om järnvägen.

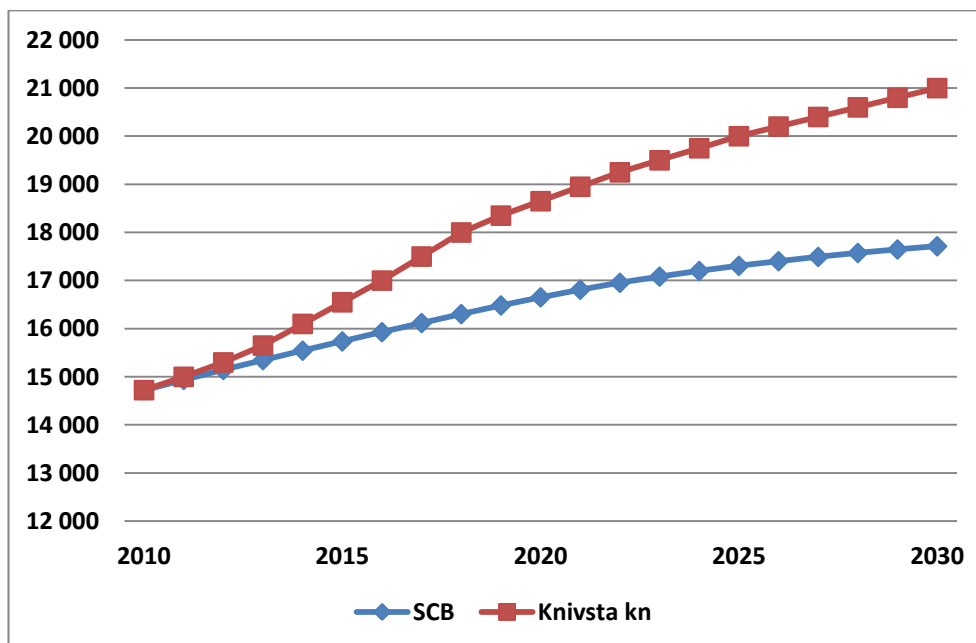
Handläggare
 Cecilia Forslund

 Datum
 2011-09-20

 Sekretessklass
 Öppen

 Ansvarig/godkänd
 Caj Rönnbäck

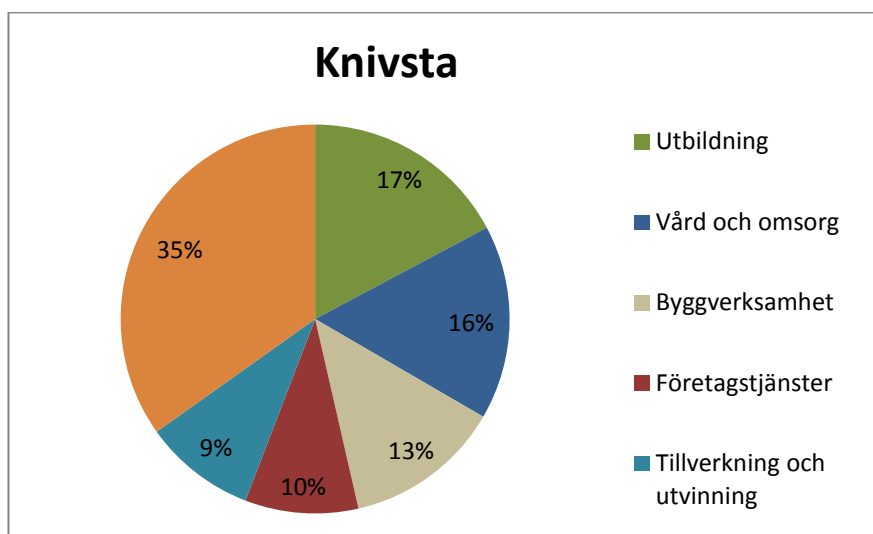
Dokumentnummer

 Revision
 1.0

Figur: Jämförelse mellan SCB:s prognos och Knivsta kommuns egen prognos för åren 2011-2030. Egen framställning.

Näringsliv

Kommunen har få, men ökande antal företag per invånare vilket ger stor utpendling som i sin tur gör att kundunderlaget dagtid inte är tillräckligt stort för fler affärer och service. Av länets kommuner har Knivsta lägst andel sysselsatta i den egna kommunen, cirka en fjärdedel.

Figur: De fem största näringsgrenarna i Knivsta kommun, 2008. Källa: SCB

Av de arbetande i kommunen sysselsätter utbildning samt vård och omsorg flest. Mot riket och länet är framförallt byggindustrin stark.

Handläggare	Datum	Sekretessklass
Cecilia Forslund	2011-09-20	Öppen
Ansvarig/godkänd	Dokumentnummer	Revision
Caj Rönnbäck		1.0

Tierps kommun

Översiktsplanering och befolkningsutveckling

Tierps kommun har under sommaren 2011 ett, efter tidigare utställning, omarbetat förslag av översiktsplan för åren 2010-2030 på utställning.

Kommunen tar höjd för en möjlig befolkningstillväxt med 3000 invånare. Tätorterna fokuseras, med störst relativ ökning i Tierps köping och Örbyhus. Sedan 90-talet och framåt är det de orter som idag har Upptågstrafikering som ökat sin befolkning mest, medan övrig tätort har minskat. Fördjupade planer ska tas fram för tätorterna och att underlätta för människor att välja bort bilen ingår i rekommendationerna för tätortsutvecklingen. Ny bebyggelse både inom och utanför tätorterna ska i första hand komplettera befintlig bebyggelse. Service och möjlighet till varierade men kommunikationsnära boendemiljöer betonas också. Kommunen ser också ett behov av att möjliggöra nya bostadsformer, för ungdomar, studenter och pensionärer. Detta kan bidra till en efterfrågan på annat än småhus och till att fler kan/vill bo kvar i sin hemort.

Etableringsmöjligheter för näringslivet framhålls i nya skyltlägen vid E4:an och i området mellan väg och järnväg vid Örbyhus. Handel prioriteras till Tierps köping, externhandletableringar ska undvikas. Industrinäringen har liksom i övriga landet minskat men är fortfarande stark och ses gärna som ett norduppländskt kluster tillsammans med Gävle/Sandviken.

Kommunen har många unika miljöer och turismnäringen är viktig. Kommunen har också länets näst högsta andel fritidshus. Vid kusten, med Karlholmsbruk som huvudort, utvecklas turism och fritidsboende och det finns en efterfrågan på kustnära boende.

Detaljplan för trafikplatsen vid infarten från E4 till Tierps köping med visst utrymme för verksamheter finns, strax norr om planerad busshållplats/pendlarparkering. Tierp Arena öppnande under 2011. Inriktningen är framförallt motorsport, men också skidåkning, hund- och hästsport kan bli aktuellt, liksom konferensanläggning och motoranknuten utbildning.

Vad gäller prognostiserad befolkningstillväxt så beskriver översiktsplanen som nämnt, ett scenario där befolkning ökar med 3000 personer. Applicerat på siffror från SCB-prognosen (en ökning med 476 personer till 2030) innebär det en tillväxt i Tierps köping med cirka 400 personer och en vissa mindre ökning i Örbyhus/Uppland, Mehedeby och Månkarbo och Tobo. Glesbygden minskar med ett hundratal personer.

Näringsliv

Kommunens största arbetsplats är, förutom kommunen själv, Atlas Copco i Tierp med nästan 500 anställda. I och med detta är tillverkningsindustrin

Handläggare
 Cecilia Forslund

 Datum
 2011-09-20

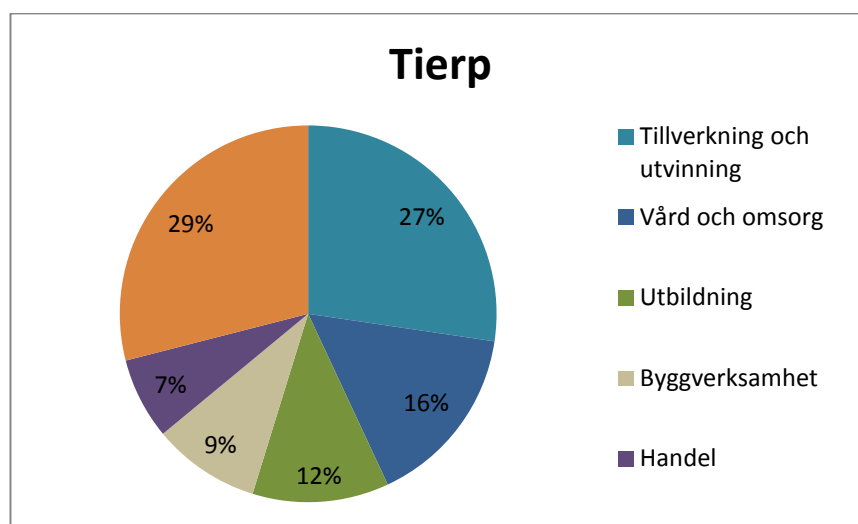
 Sekretessklass
 Öppen

 Ansvarig/godkänd
 Caj Rönnbäck

Dokumentnummer

 Revision
 1.0

största näringsgrenen i kommunen sett till antal anställda. I övrigt dominerar vård, omsorg och utbildning.

Figur: De fem största näringsgrenarna i Tierps kommun, 2008. Källa: SCB

Älvkarleby kommun

Översiktsplanering och befolkningsutveckling

Älvkarleby kommun har en översiktsplan antagen 2009, som också behandlar tätorterna var för sig.

Ambitionen är att hålla en beredskap för en eventuell stigande efterfrågan på bostäder och verksamhet. Utbyggnad av småhus och ombyggnad till permanentboende pågår inom kommunen och bostäder för äldre med utflyttade barn kan komma att behövas.

Ny bebyggelse är önskvärt tillkommande i anslutning till befintlig bebyggelse utmed kollektivtrafikstråk. Utglesning sker dock bland annat till följd av efterfrågan på större tomter. Fritidsboendet i kommunen är också betydande.

Inne i Skutskär förordas förtätning mot vattnet och söder om befintlig bebyggelse i Skutskär finns kommunens allra största reservområde för bostäder. I Älvkarleby tätort, som har ett ofördelaktigt läge i förhållande till järnvägsstationen, framhålls ytterligare perifera områden i syfte att hålla landskapet öppet. Öster om befintlig tätortsbebyggelse, med närhet till riksvägen, samt väster om ån, föreslås större områden för bostadsbebyggelse. Älvkarleö väster vid Älvkarleby station är attraktivt – vattennära och med goda kommunikationer. Ett stationsnära område längs med landsvägen pekas ut.

Marma har i och med pendelstationen och läget utmed E4 potential för tillväxt men tätortsbebyggelsen begränsas av järnvägen, riksvägen och ett stort militärt skjutfält. I Långsand föreslås ökat fritidsbyggande och i Gårdskär är i första hand endast kompletterande tomter aktuella.

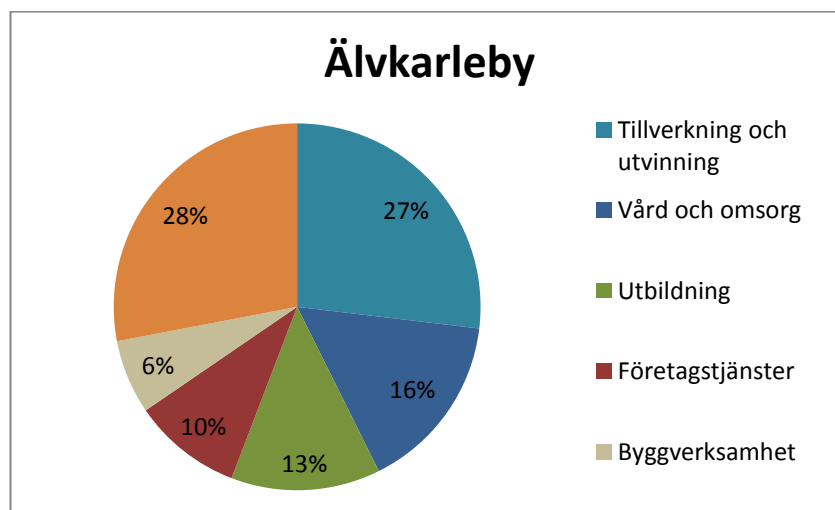
Handläggare	Datum	Sekretessklass
Cecilia Forslund	2011-09-20	Öppen
Ansvarig/godkänd	Dokumentnummer	Revision
Caj Rönnbäck		1.0

Ett handelsområde utvecklas kring ”Dragon Gate” strax söder om Marma. Befintliga verksamhetsområden i Skutskär kan ännu utvecklas och ett stort utredningsområde för verksamhet öster om riksvägen i Älvkarleby tätort finns. Nyligen etablerat område med behandlingshem nära stationen i Älvkarleby kan kompletteras med utrymme för diverse handel och småindustri.

Älvkarlebys befolkningsökning i SCB-prognosen om 2 % innebär i reda tal en ökning om 200 personer till år 2030. Prognosen ligger i fas med vad kommunen själva tror om befolkningsutvecklingen, men översiktsplanen håller öppet för en större ökning. Skutskärs tätort väntas störst ökning, 110 av totalt 200 i prognosen. Älvkarleby östanån får ett tillskott på 60 personer medan övriga kommundelar ser marginella ökning.

Näringsliv

Tillverkningsindustrin är fortfarande stor i kommunen och anställer flest. I och med det fortsatta inflytandet från bruket och industrin finns utrymme för att utveckla verksamheter med miljö- och energiprofil. Utbildning respektive vård och omsorg är tredje och näst största näringsgren.

Figur: De fem största näringsgrenarna i Älvkarleby kommun, 2008. Källa: SCB

Stora arbetsplatser är, förutom kommunen; Stora Enso och Vattenfall. Drygt 350 småföretagare finns också i kommunen.

Östhammars kommun

Översiktsplanering och befolkningsutveckling

Kommunens översiktsplan är från 2003 och är uppdelad för landsbygd och tätort. Fördjupningar för vindkraft, vatten och kust är under arbete. Programarbete för ny översiktsplan börjar till hösten 2011.

Bilaga till samrådshandling UL2011/172

Handläggare	Datum	Sekretessklass
Cecilia Forslund	2011-09-20	Öppen
Ansvarig/godkänd	Dokumentnummer	Revision
Caj Rönnbäck		1.0

Bostadsmarknaden har länge varit mättad, men mellan åren 2003-2007 färdigställdes ett hundratal bostäder. Det finns inga planer på att aktivt förändra den struktur av bostäder och befolkning som idag finns över kommunen, fokus ligger på att försöka få tätort och landsbygd att utvecklas i samklang.

I översiktsplanen redovisas befintliga detaljplaner och föreslagna områden för utökad bebyggelse i tätorterna. Kommunen ser också positivt på fortsatt etablering av landsbygdsboende. I dagsläget syns en minskande landsbygdsbefolkning samtidigt som beredskap/mark saknas inne i tätorterna. Österbybruk har dock vuxit på senare år och i Östhammar och Öregrund pågår byggnation. Alunda och Gimo med sina goda lägen i ett av länets starka stråk bör ha potential men något större intresse för bostäder märks inte av. Östhammar har länets högsta andel fritidshus och det pågår en hel del omvandlingar till permanentboende.

Slutförvaringen för kärnbränsle kommer att generera arbetstillfällen framförallt under utbyggnadsfasen. Nyligen har också verksamhet i Dannemora gruvor återupptagits, järnvägen mot Hargshamn kommer att rustas för att kunna hantera godset.

En simulering av framtidsscenarioer för Östhammars kommun² togs fram i samband med planerna på utbyggnaden av slutförvaret för kärnbränsle. Flera av utvecklingsscenarioerna bygger på antagande om fler arbetstillfällen i kommunen, vilket genererar en större befolkning. I konkurrens med övriga landet är dock den enskilt viktigaste faktorn för kommunens utveckling att kunna ta sig närmare den stora arbetsmarknadsregionens centrum, Stockholm. Förbättrade kommunikationer är därmed avgörande för att skapa attraktiva boendemiljöer som bidrar till en inflyttning även utan tillväxt i arbetstillfällen och för att skapa ett bättre rekryteringsunderlag för kommunens näringsliv.

Näringsliv

Sett till antalet anställda är tillverkningsindustrin störst och sysselsätter omkring en fjärdedel av den förvärvsarbetande dagbefolkningen. Vård och omsorg samt energirelaterad verksamhet (Forsmark) är näst största respektive tredje största näringsgren. Procentuellt sett är de areella näringarna dubbelt så stora som i län och rike totalt. Sandvik Coromant i Gimo sysselsätter ca 1600 (2008) och vid Forsmark arbetar drygt 850 personer.

---

² ”Socioekonomiska effekter av stora investeringar i Östhammar. En framtidsstudie.” (Holm, Lindgren, Strömgren, Umeå Universitet 2007)

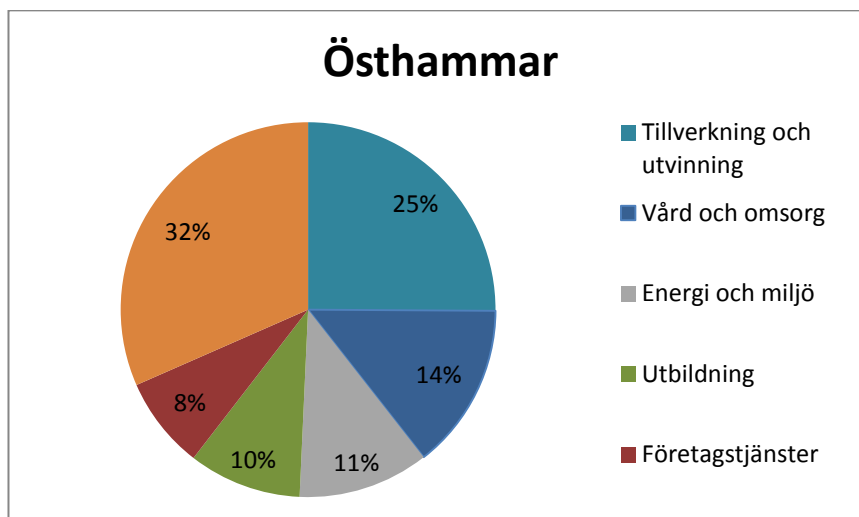
Handläggare
 Cecilia Forslund

 Datum
 2011-09-20

 Sekretessklass
 Öppen

 Ansvarig/godkänd
 Caj Rönnbäck

Dokumentnummer

 Revision
 1.0

Figur: De fem största näringsgrenarna i Östhammars kommun, 2008. Källa: SCB

Grannlän

Stockholms län

Regional utvecklingsplan för Stockholm, RUFS 2010 med sikte på 2050 baseras på en storstadsstruktur med utveckling av yttre stadskärnor. I Uppsalas närhet är Arlanda/Märsta, Barkarby/Jakobsberg, Kista/Sollentuna/Häggvik och Täby centrum/Arninge utpekade som yttre stadskärnor. Söder om staden utvecklas Kungens kurva/Skärholmen, Flemingsberg, Haninge centrum och Södertälje.

Täby centrum/Arninge är idag ett centrum med service och bostäder löst sammankopplat med ett externhandelsområde. I Kista/Sollentuna/Häggvik skapas/utvecklas ett kluster av kunskapsintensiva verksamheter. Redan idag vet vi att många i Uppsala län har sin arbetsplats här. Barkarby/Jakobsberg är externhandelscentra och ett medelstort detaljhandelscentra. Förtätning i Jakobsberg centrum pågår, liksom utbyggnad av Barkarbystaden. Förutom regionpendelstation nämner planen att spårförbindelse till Kista är önskvärd.

Arlanda/Märsta är idag svagt sammanhållna med en gles och funktionsseparerad kärna. Önskvärt är att få flygplatsen, Arlanda stad och Märsta tätort att bindas samman. Arlandas tillgänglighet, inte bara från det egna länet utan också från storregionen östra Mellansverige, ska bygga på kollektivtrafik för att kunna utnyttja full kapacitet inom utsläppstaket.

Flemingsberg med sin högskola och sjukhuset är den utpekade kärna i söder som idag har störst betydelse för Uppsala läns arbetspendlare.

De stora järnvägsstråken mellan Stockholm/Arlanda och Oslo samt Stockholm-Arlanda-Uppsala-Gävle framhålls som två av de viktigaste att

Bilaga till samrådshandling UL2011/172

Handläggare	Datum	Sekretessklass
Cecilia Forslund	2011-09-20	Öppen
Ansvarig/godkänd	Dokumentnummer	Revision
Caj Rönnbäck		1.0

utveckla. Ökad spårkapacitet öppnar också för en ”regionpendel” som går utanför dagens pendeltåg men stannar vid färre stationer. Förlängningen av pendeltåget till Uppsala kan ses som ett steg i denna riktning. Utveckling av tvärförbindelser i regionen är också viktigt och knutpunkter för kollektivtrafik inom och utanför länet bör ha främst arbetsplatser i nära anslutning.

Det antagande om befolkningstillväxt som RUFSS presenterar, med sikte på 2030 är positivt framförallt för många av kommunerna i norr, nära Uppsala län. I allmänhet följer kommunernas egna översiktplaner befolkningsantagandet i RUFSS. Det kan konstateras att kommunerna i stråken mellan Uppsala och Stockholm; bland annat Upplands-Bro, Upplands-Väsby, Järfälla och Sollentuna, har ambitiösa översiktplaner vad gäller utveckling av både bostäder och arbetsplatser. Givetvis berörs Uppsala län stort av den kraftiga expansion som redan sker idag i dessa kommuner och i innerstadskommunerna Solna, Syndbyberg och Stockholm. Citybanan, nya Karolinska sjukhuset och Järvastaden är några exempel på stora projekt i den överskådliga framtiden.

Västmanlands län

I Västmanlands län har framförallt utvecklingen i Sala och Västerås kommuner betydelse för Uppsala. Sala har på senare år haft en viss tillväxt i befolkningen och kommunen håller bland annat mark för verksamhetsutveckling och kan konkurrera med lägre markpriser än stadskommunerna. Länsplanen betonar vikten av goda kommunikationer och kortade restider för att öka tillgängligheten till arbetsplatser och högskolor i grannlän. Västerås kommun växer, men i närtid inte lika fort som andra större städer.

Södermanlands län

Länsplanen framhåller integration regionalt, lokalt och globalt, vilket ger en avgörande roll till kommunikationsmöjligheter. Strängnäs kommun har länge varit den snabbast växande i länet och möjligheter till förtätning och expansion i Strängnäs finns. Nedläggningen av regementet har medfört att ytterligare satsningar på näringsliv behövs, men även att pendlingsmöjligheter behöver tillgodose. Några av de stora bostadsområden som planeras ligger i god anslutning till riksvägen in i Uppsala län.

Gävleborgs län

Gävle stad växer tillsammans med resten av kommunen och till viss del länets tätortsnära landsbygd. De mindre tätorterna i länet ser dock en minskande befolkning, vilket också avspeglar sig sammantaget för länet. Högskolan i Gävle har en stor roll i att lösa problemet med brist på arbetskraft. Den sydliga delen av Gävle kommun har Hedesunda som centralort. Med utvecklade kommunikationsmöjligheter skulle Hedesunda kunna dra större fördel av närheten till Uppsala, Tierp och Älvkarleby. I Furuvik finns mark för bostäder bland annat vid Harnäs och Ytter-Harnäs nära Älvkarleby kommun. Trafikverket utreder ett ytterligare stationsläge i Gävle, Gävle västra.

Bilaga till samrådshandling UL2011/172

Handläggare
Cecilia Forslund

Datum
2011-09-20

Sekretessklass
Öppen

Ansvarig/godkänd
Caj Rönnbäck

Dokumentnummer

Revision
1.0

Sandvikens kommun, med en svagt negativ tillväxttrend, ligger i ytterkanten av Uppsalas pendlingsområde.